

BRUGGE,
STAD MET EEN
STERKE
ECONOMIE

Voor een sterke economie

Brugge is een welvarende stad, maar dat is geen verworvenheid en verdient continu inspanningen. VOORBRUGGE wil onze Brugse economie verder versterken, met onze haven als motor voor de hele Brugse regio en Vlaanderen. Zo houden we de jobs van morgen in onze stad.

De aanpassing naar een circulaire en koolstofvrije wereld biedt daarbij enorme kansen voor iedereen met zin voor innovatie en ondernemerschap.

Digitalisering en technologie maken het mogelijk om de productie van energie, goederen en diensten opnieuw nabij te brengen.

Ondernemers nemen een engagement voor kwalitatieve en duurzame jobs. VOORBRUGGE staat voor vertrouwen in de Bruggelingen en iedereen met plannen. Dat betekent voor ondernemers meer rechtszekerheid, minder administratieve lasten en efficiënte dienstverlening.

De stad omarmt de ambities van bedrijven en creatievelingen. De bedrijven maken rationele keuzes wanneer ze kiezen om zich ergens te vestigen. Met VOORBRUGGE zorgen we ervoor dat de keuze een Brugse keuze wordt.

We onderschatten niet hoe we als lokaal bestuur impact kunnen hebben op de beslissing van bedrijven waar ze al dan niet investeren.

Met ons beleid creëren we voor economische welvaart, zowel voor ondernemingen als voor Bruggelingen die er aan de slag zijn.

We zorgen hierbij voor een goede dienstverlening aan bedrijven, maar vullen tegelijk ook de fysieke nood aan ruimte in voor bedrijvigheid. We trainen de administratie op bedrijfsvriendelijkheid. Ze zoeken mee hoe het kan.

Minder administratieve overlast

Een sterke economie vereist minder regels en minder administratieve rompslomp voor ondernemers. Met het **reglement van de maand** gaan we elke maand een specifieke regel onder de loep nemen, om verouderde of overbodige regels te schrappen. Een stedelijke versimpelaar zal hierbij actief regels in vraag stellen en vereenvoudigen waar mogelijk.

In het stedenbouwkundig beleid voeren we de **regel van Snozzi** in. Dit houdt in dat er afgeweken kan worden van bepaalde regels als dit leidt tot betere, innovatievere projecten. Zo stimuleren we creatieve oplossingen die de stad vooruithelpen.

Daarnaast plannen we een grondige herziening van de bouwverordening. Deze moet aansluiten bij de realiteit van de moderne samenleving, en niet slechts een beperkte update ondergaan.

Tot slot versterken we de samenwerking tussen de dienst Werk en Ondernemen, het Centrummanagement en ondernemers. Door sterke netwerken te vormen, verbinden we de noden van ondernemers met de doelstellingen van het stadsbestuur. Zo maken we van onze stad een aantrekkelijke plek om te ondernemen.

Ondernemersvriendelijk beleid

258. We zorgen voor een internationale uitstraling door ons als aantrekkelijke stad met een haven als een uitstekend vestigingsklimaat te promoten. We zetten onze bescheidenheid aan de kant en spelen onze vele sterke troeven uit.
We schrijven een gezamenlijk acquisitiebeleid met alle Brugse economische actoren.
259. VOORBRUGGE wil ondernemersvriendelijk beleid als rode draad in de stadsorganisatie. Aan een **stedelijke adviesraad voor ondernemers** worden alle reglementen, beleidsnota's, mobiliteitsplannen en andere regelgeving die een impact hebben op ondernemers voorgelegd.
260. We bekijken hoe we diensten **klantvriendelijker** kunnen maken en voorzien de nodige opleidingen hiertoe.
261. In de komende jaren moeten we echter nog veel meer optreden als gesprekspartner en als matchmaker tussen (potentiële) economische partners en de gewenste economische ontwikkelingen in onze stad. Als lokaal bestuur kunnen we immers een sleutelrol spelen in het bevorderen van economische ontwikkeling door het creëren van een gunstig ondernemingsklimaat, investeringen in infrastructuur en het bevorderen van duurzaamheid en innovatie.
262. Brugge heeft, naast het onderwijs, nog verschillende andere troeven die onze stad aantrekkelijk maken voor ondernemingen. Zo heeft Brugge een strategische ligging en is het goed verbonden met andere grote steden in België en Europa. De stad heeft een goed uitgebouwd wegennetwerk (dat in Zeebrugge nog versterkt wordt), een internationale luchthaven, in samenwerking met Oostende, en een wereldhaven, in samenwerking met Antwerpen.
263. Brugge is een innovatieve stad met een bloeiende technologische sector. De stad heeft verschillende onderzoeks- en ontwikkelingscentra en incubators voor start-ups. Dit biedt ondernemingen de mogelijkheid om samen te werken met deze centra en te profiteren van de innovatie-ecosystemen in de stad.
264. Bovendien is Brugge een aangename plek om te wonen en staat onze stad bekend om zijn rijk cultureel erfgoed. Dit maakt de stad aantrekkelijk voor bedrijven die waarde hechten aan een aangename en inspirerende werkomgeving. Daarnaast is de stad ook een aantrekkelijke locatie voor bedrijfsevenementen, klantenontvangst en zakelijke bijeenkomsten. Met het BMCC kregen we trouwens een bijkomende troef.

Een groeiende economie waar zoveel mogelijk mensen aan de slag zijn

In de periode 2024-2030 willen we een **groei** realiseren. De stad moet deze dynamiek ruimtelijk en economisch faciliteren.

Brugge telde in 2023 zo'n 74.124 arbeidsplaatsen. Dit is 4.1% meer dan in 2017. Gezien de sterke dienstensector in onze stad, kende het aantal arbeidsplaatsen een grote terugval

tijdens de coronacrisis. Ondertussen zien we opnieuw een groei, maar deze is kleiner dan gemiddeld in de centrumsteden.

Uit cijfers van 2019 blijkt dat iets meer dan 37.600 mensen in onze stad komen werken, maar er niet wonen. Omgekeerd gaan 17.770 Bruggelingen in een andere stad of gemeente werken. Dit positieve pendelsaldo heeft vooral te maken met het groot aantal arbeidsplaatsen in de dienstensector, een arbeidsintensieve sector.

In heel wat sectoren is er op zowel korte als middellange termijn ruimtegebrek om deze verwachte economische groei op te vangen.

Zo is er bijvoorbeeld een zeer nijpend gebrek aan ruimte voor KMO's en ambachten. Er zijn 10 keer meer aanvragen voor ruimte dan dat er beschikbaar is.

265. VOORBRUGGE wil **extra ruimte om te ondernemen**.

266. We kijken of bedrijven op de juiste plek zitten en zetten in op inbreiden, stapelen, verdichten en verweven.

267. Bedrijventerreinen behouden we maximaal voor niet-verweefbare bedrijven.

268. Een aandachtspunt is wel het aanbod aan bedrijventerreinen. Volgens de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) is er maar 3,1 ha aan bedrijventerreinen beschikbaar in onze stad. De verdere ontwikkeling van Chartreuse en hopelijk de Blankenbergse Steenweg is dan ook van cruciaal belang om grotere bedrijven aan te trekken.

269. Chartreuse is door de Vlaamse overheid omschreven als een terrein waar onderzoek, ontwikkeling en samenwerking met onderzoeksinstituten cruciaal is.

270. Door de jarenlang aanslepende problematiek van de nieuwe locatie voor onze voetbalploegen, zat de ontwikkeling van diverse bedrijventerreinen aan de Blankenbergse Steenweg geblokkeerd bij de Raad van State.

271. De ontwikkeling van de grotere bedrijventerreinen moeten we echter ook koppelen aan een visie op de plaats van ondernemingen en (economische) bedrijvigheid in onze stad. Zo kunnen kleinere bedrijven (voor zover ze geen overlast bezorgen) en kantoren perfect een plaats hebben in het woonweefsel.

272. VOORBRUGGE wil dat de stad een "matchmakers"-rol opnemen om een match te vinden tussen vraag en aanbod (spacetinder voor bedrijven).

273. Deze ontwikkelingen zullen echter goed afgewogen en afgestemd moeten worden met de andere ruimtevragen en -behoeften die er zijn o.a. met betrekking tot natuur, klimaatadaptatie, waterbuffering. Deze bedrijventerreinen moeten in ieder geval maximaal klimaatneutraal en adaptief opgevat worden, dit wil zeggen zoveel mogelijk zonder fossiele brandstoffen en maximaal waterneutraal.

274. We bouwen nieuwe economische clusters uit in de Chartreuse, langs de Blankenbergse Steenweg, aan het station en in de haven van Zeebrugge en via reconversie van leegstaande panden (gebouw fod financiën in Christus-Koning).

275. We doen de Veemarkt heropleven met ruimte voor techbedrijven, horeca, handel

276. Kantoorruimtes op strategisch belangrijke locaties worden maximaal behouden. We stimuleren renovatie van verouderde kantoorruimtes. We willen dat afgestudeerden leuke jobs vinden in de stad (O-Forty in Oostkamp is daar een goed voorbeeld van).
277. Om nieuwe ontwikkelingen rendabel te houden combineren we nieuwe kantoren met wonen. Hogere kantoorloft's kunnen aan de Chartreuse, Kinopolis,Er moet evenwel steeds een impactstudie gebeuren op het werelderfgoed.
278. We zetten extra in op activering van leegstaande panden in onze kernwinkelgebieden.
279. VOORBRUGGE wil dat er in Brugge plek blijft voor lokale landbouweconomie die wij, waar het mogelijk is, stimuleren ten bate van onze voedselvoorziening.

Vlot bereikbaar

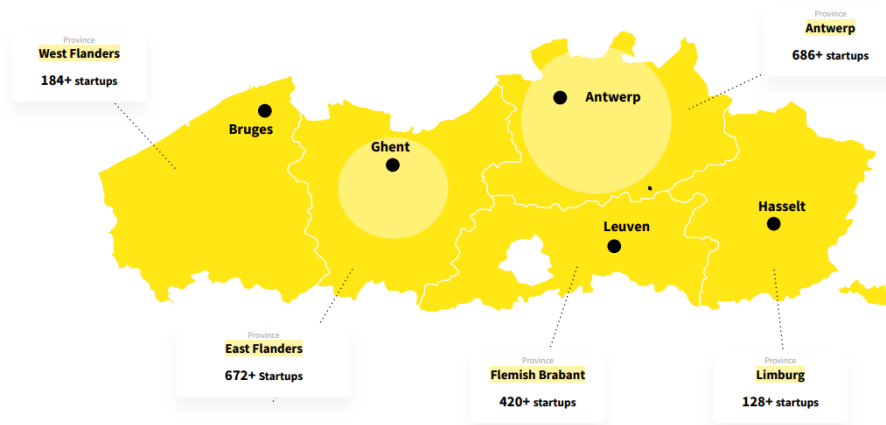
Een essentiële randvoorwaarde voor economische ontwikkeling is een goede mobiliteit van en naar de bedrijvigheid. De ontsluiting van bedrijventerreinen en economische clusters is daarom van essentieel belang. Het gaat daarbij over de vlotte bereikbaarheid voor werknemers tot de ontsluiting voor de economische goederen zelf. In omgekeerde zin gaat het evenzeer over de bereikbaarheid van klanten en aannemers tot handelszones.

280. VOORBRUGGE wil inzetten op mobipunten met een aanbod van verschillende vervoersmodi om pendelaars vlotter naar hun werkplek te leiden.
281. Aan De Lijn wordt gevraagd om openbaar vervoer te voorzien bij nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen.
282. We zetten in op de modal shift naar duurzaam vervoer, en flexibele parkeernormen indien (nog) geen alternatieven voorhanden zijn.
283. Er komt een **aannemerskaart voor aannemers en werklui**. Wanneer ze voor interventies of werken in het centrum moeten zijn kunnen ze dankzij die kaart hun voertuig dichtbij hun klanten parkeren.
284. We **verlagen verder de bouwtaks op parkeren voor de binnenstad**.
285. Wie effectief in het autovrij gebied moet zijn, moet makkelijker toegang krijgen dankzij een eenvoudiger administratieve procedure.
286. We zorgen dat de P+R's meer capaciteit krijgen, maken ze leesbaarder, en voeren er actieve promotie voor, we voorzien ze ook van laadpunten en fietskluizen.
287. De P+R's zullen als knooppunt dienen van waaruit E-bikes, E-bussen en fietsautostrades genomen kunnen worden. Ook wordt van daaruit een veilige fietsverbinding met bedrijventerreinen voorzien. De gestarte werken in het bedrijventerrein Blauwe Toren zetten we voort.

Een historische stad maar ook een technologiestad – Het beste van AI

Brugge moet zich inspannen om meer (digitale) start-ups aan te trekken, want er is nog heel wat groeipotentieel als we naar de cijfers kijken. In West-Vlaanderen telden we in 2023 zo'n 184+ start-ups¹. Vergeleken met andere provincies zoals Antwerpen en Oost-Vlaanderen, ligt er nog wat werk op de plank.

Flanders, a distributed ecosystem.

Page / 9 Source: Dealroom.co. Number of startups HQ in each respective ecosystem.

Flanders State of the Art STARTUP FLANDERS dealroom.co

In Brugge zien we het aantal nieuwe starters jaar na jaar schommelen. Bij de incubator Brugge.Inc, een initiatief dat onze stad in 2020 heeft gelanceerd, zien we echter een gestage groei in het aantal start-ups/scale-ups. In februari 2021 arriveerden de eerste 3 start-ups in de INC.ubator van Brugge.Inc. In Mei 2024 zijn dat er meer dan 23. Via Brugge.Inc willen we Brugge op de kaart zetten als innovatieve regio en stimulerende omgeving voor tech en digitale start-ups. We zetten dus wel degelijk stappen om onze stad als technologiestad verder te ontwikkelen, maar wij willen een versnelling zien.

¹ Dealroom.co, *The State of Flanders' Startup Ecosystem 2023*

Statistische gegevens van starters

Gemeente	Op 31/12	Hoofdbezigheid	Nevenbezigheid	Actief na pensioen
Brugge	2023	577	553	36
	2022	624	558	37
	2021	694	651	40
	2020	573	555	24
	2019	689	545	41
	2018	642	523	54
	2017	583	543	36

De Brugse regio staat vandaag gekend om enkele economische speerpuntsectoren. De Brugse regio loopt voorop in sectoren als productengineering & mechatronica, gezondheidszorg, de haven & blauwe economie, gastronomie & toerisme en creativiteit & IT2. Hierop willen we verder inzetten, maar sluiten onze ogen niet voor andere sectoren van de toekomst. Al zal een belangrijke impact hebben op jobs en organisaties in de komende jaren, dus we nemen dit mee als extra speerpunt.

- 288. We bouwen Brugge verder uit als een technologiestad door AI te koppelen aan bestaande economische speerpunten.
- 289. De Stad blijft een matchmaker en tracht de vele Brugse start-ups te linken aan grotere bedrijven.
- 290. We betrekken start-ups nauwer in aanbestedingen van de Stad en in het efficiënter en eenvoudiger maken van administratieve processen (er kwam reeds een web stadsleverancier, maar we zetten het nog meer in de kijker).
- 291. We blijven ook inzetten op student-ondernemerschap en bedrijfsstages tussen administratie en bedrijven.
- 292. We stimuleren bedrijven contactdagen in de stad Brugge

Haven als motor voor de hele regio

De haven van Zeebrugge is een belangrijk knooppunt, een toegangspoort tot Europa, een kern van economische bedrijvigheid. De haven van Zeebrugge is onlosmakelijk verbonden met Brugge.

Niet alleen bij naam, maar ook letterlijk via het Boudewijnkanaal, die ten noorden van het Brugse centrum vanuit de achterhaven in een rechte lijn de verbinding maakt met de

² Brugge.inc - Thuis voor de innovatieve onderneming

voorhaven in Zeebrugge.

De fusie met Antwerpen heeft de positie van de haven nog versterkt. Port of Antwerp-Bruges is de tweede grootste haven van Europa, met meer dan 300 lijndiensten naar meer dan 800 bestemmingen die zorgen voor wereldwijde connectiviteit. Dit bedrijf behandelt jaarlijks zo'n 271 miljoen ton internationale maritieme lading en huisvest de grootste geïntegreerde chemische cluster in Europa. Port of Antwerp-Bruges is de thuisbasis voor 1.400 bedrijven. Binnen de havenzone Brugge-Zeebrugge zijn meer dan 400 bedrijven actief. De havenfusie tussen de havens van Antwerpen en Zeebrugge is een feit. Er gebeuren fantastische dingen in het havengebied op vlak van productie, innovatie en circulariteit. De Port of Antwerp-Bruges is de thuisbasis voor 1.400 bedrijven en biedt, direct en indirect, maar liefst 164.000 jobs (in Brugge en Antwerpen). We focussen in de haven van Zeebrugge op toegevoegde waarde. We zijn ook een havenstad en Bruggelingen zijn trots op wat daar gerealiseerd wordt.

Maritiem goederenverkeer
Hamburg-Le Havre range

Haven	Ton
Rotterdam	438.802.000
Port of Antwerp-Bruges	271.400.783
Hamburg	114.265.237
Haropa	81.262.000
Amsterdam	80.835.646
North Sea Port	65.828.000
Bremen	58.456.000
Duinkerke	43.835.000
Wilhelmshaven	30.974.000

De haven zorgt, direct en indirect, voor heel wat jobs en voor een toegevoegde waarde van 20,7 miljard euro. In de haven van Zeebrugge alleen al werken ongeveer 2.000 havenarbeiders.

293. De verdere uitbouw van de haven en de nieuwe sluis, moeten Brugge nog meer op de kaart zetten als aantrekkelijke regio voor ondernemingen.
294. De Zee en zeehaven bieden ook opportuniteiten in het verduurzamen van onze stad. Zo biedt de grote oppervlakte heel wat mogelijkheden om wind- en zonne-energie op te wekken. Bovendien heeft Port of Antwerp-Bruges een uitgebreid ecosysteem van industriële en logistieke bedrijven en de juiste knowhow over chemische processen, logistiek, operaties en infrastructuur. Het is dan ook de ideale hub voor alternatieve energiestromen. De haven klimaatneutraal en klimaatrobuust ontwikkelen betekent meteen ook een belangrijke hefboom voor de realisatie van het Brugse klimaatplan.
295. We gebruiken de ruimte in de haven efficiënt.
296. Tenslotte is de ligging aan de zee ook een bijkomende troef om onze stad te profileren als een aangename woon- en leefplek. De transformatie van Zeebrugge waarbij een

evenwicht gevonden wordt tussen havenactiviteiten, de leefbaarheid en het inzetten op de economische troeven van deze deelgemeente, is hierbij cruciaal. Zoals in het Beleidsplan Ruimte Brugge staat, is Zeebrugge echt een transformatieplek, waarbij de Stad wil inzetten op de toekomst van Zeebrugge als “leefplek”, met de strandwijk als ruimte voor ontspanning en activiteiten, het kustpark als mooi verbindend park tussen de strandwijk en het dorp, het nieuwe marktplein als kloppend hart van Zeebrugge, en veilige en aangename verbindingen tussen de verschillende wijken. Een aantal elementen uit de toekomstvisie werden ondertussen gerealiseerd.

297. De komende jaren staan heel wat infrastructuurwerken op stapel (de nieuwe Zeesluis, de Nx). Op termijn zullen ze Zeebrugge ingrijpend veranderen, en tegelijk ook de leefkwaliteit in de woonomgeving en het groenblauw raamwerk structureel aanpakken. In de tussentijd zal er echter voldoende aandacht moeten zijn om tijdelijke verbindingen te realiseren en via (soms kleine) ingrepen de leef- en woonkwaliteit in deze deelgemeente te vrijwaren en bevorderen.
298. VOORBRUGGE wil de connectie tussen de haven en de Bruggelingen versterken door onder andere de verdere ontwikkeling van de site Lanssens en door de inzet van kunst en cultuur.
299. We verbeteren de toegankelijkheid van de haven en de havenbedrijven, met betere fietsinfrastructuur en beter openbaar vervoer.
300. Er worden mobipunten opgezet in en aan de rand van de haven zodat de ‘last mile’ naar de werkplek op een duurzame en veilige manier gebeuren.
301. We gaan actief de dialoog aan met natuurverenigingen en landbouwers in de buurt van de haven. Ondernemen doe je steeds in een omgeving. Draagvlak is vandaag de motor van vooruitgang.
302. De Port of Antwerp-Bruges wordt de haven van de toekomst en zet actief in op AI en datagedreven logistiek.
303. Zeebrugge blijft een voortrekkersrol spelen op vlak van auto’s, containertrafiek en energie.
304. De haven van Zeebrugge heeft nog beschikbare ruimte en de concessies moet zorgvuldig toegekend met oog op toegevoerde waarde voor onze stad en regio en ook zo snel mogelijk bedrijfsklaar worden gemaakt.

Handel & horeca

De 4.000 Brugse handels- en horecazaken hebben een grote impact op de aantrekkelijkheid van onze stad. E-commerce, corona en de energiecrisis waren maar enkele van de uitdagingen die de sector heeft. Zelfstandige handelaars zorgen ervoor dat onze winkelstraten geen eenheidsworst van ketens worden. Hun uniekheid lokt bezoekers naar Brugge, zij vormen het peper en zout van onze handelsapparaat.

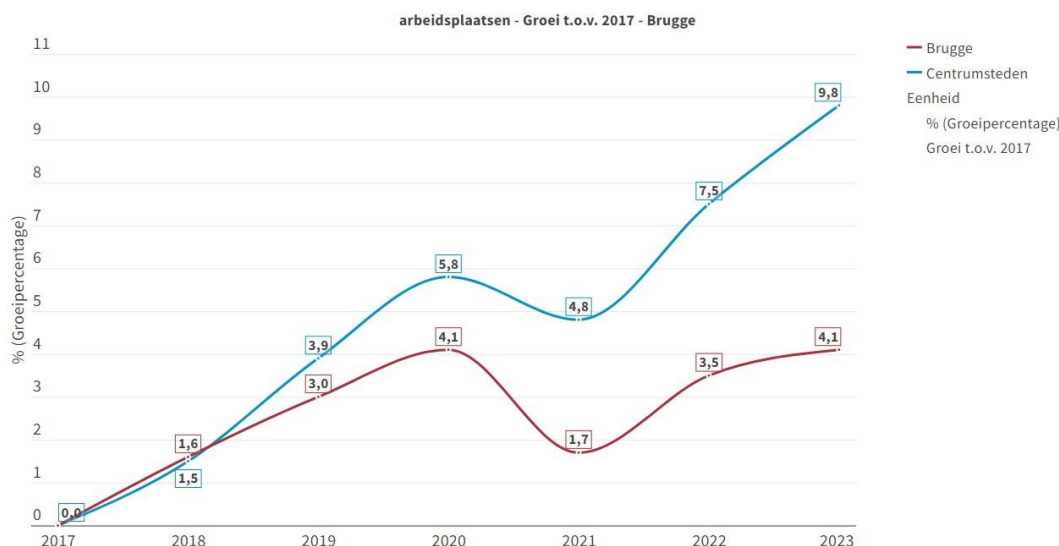
In totaal telt onze stad zo’n 8.645 ondernemers. Samen vormen ze de ruggengraat van onze maatschappij. Ze dragen bij aan de welvaart, creëren jobs en voorzien in de behoeften van onze inwoners. Hun aanwezigheid en activiteiten moeten we verder gaan ondersteunen en faciliteren.

Statistische gegevens van aangeslotenen

Gemeente	Op 31/12	Hoofdbezigheid	Nevenbezigheid	Actief na pensioen
Brugge	2023	8.645	3.786	1.949
	2022	8.578	3.756	1.824
	2021	8.538	3.633	1.721
	2020	8.311	3.442	1.638
	2019	8.227	3.319	1.543
	2018	8.104	3.223	1.467
	2017	7.936	3.151	1.408

305. VOORBRUGGE wil Brugge verder uitbouwen als handels- en horecastad. We ondersteunen verder de initiatieven als TURBO Brugge, The Box, Hand made in Bruges, Bedrijvig Brugge,... en kiezen resoluut voor minder lasten en meer lusten voor onze handelszaken.
306. We willen handel in de straten en horeca op pleinen of hoeken van straten, toch in de hoofdwinkelstraten.
307. We willen ook dat het Zilverpand een plek wordt voor food en eten en horeca.
308. We missen merken in de stad : other stories, claudie pierlot, maje, zadig and voltaire, Boggi, diverse conceptstores,
309. Koopzondagen en events maken daarbij onze stad extra aantrekkelijk.
310. We zetten in op betere begeleiding van langdurige shoppers naar de ondergrondse parkings en de P+R's waarvan we de capaciteit en leesbaarheid vergroten. Buiten het kernwinkelgebied breiden we het aantal Shop & Go parkeerplaatsen uit.
311. Er komt een bovenlokale bereikbaarheidscampagne gezien de heraanleg van de stationsomgeving, Steenbruggebrug en het kruispunt aan de Gentpoort.
312. We maken meer horecaterrassen mogelijk het hele jaar door, ook naast de eigen gevel of in kader van een terrasinplantingsplan.
313. VOORBRUGGE wil ook steeds de mogelijkheid van zomerbars in parken onderzoeken.
314. We zetten in op toegankelijkheid bij handel en horeca, maar erkennen ook dat Brugge een Middeleeuwse stad is met 'moeilijke' panden. Toegankelijkheid mag de uitbating van een zaak niet onmogelijk maken. We voorzien zaken die toegankelijk zijn van een label.

315. Fier delen we Brugge met de wereld, maar toerisme mag de Brugse eigenheid en leefbaarheid niet onder druk zetten. We zetten in op congres- en verblijfstoerisme en werken een betere regeling uit voor toeristenbussen. We beschermen ons divers en uniek winkel- en horeca-aanbod.
316. We waken ook over de diversiteit van ons winkelaanbod en passen voor te veel toeristenshops in onze stad.
317. Een uitstootvrije stadslogistiek tegen 2030. We bereiden onze handelaars hierop voor door gefaseerd richting dit einddoel te gaan. Ondertussen kijken we hoe goederen en pakjes zoveel mogelijk kunnen bundelen waardoor het aantal wagens afneemt of toch minstens niet meer toeneemt.
318. We kopen zoveel mogelijk lokaal. Met VOORBRUGGE zetten we ons stedelijk aankoopbeleid in om zoveel als mogelijk Brugs aanbod aan te kopen. In dit aankoopbeleid worden ook sociale (vermijden van uitbuiting van werknemers en schendingen van de mensenrechten) en ecologische criteria (klimaatimpact, circulariteit) in rekening genomen.
319. We behouden gratis shop-and-go tarief het eerste uur onder het Zand en breiden ook in andere straten shop-and-go zones uit in de binnenstad en de deelgemeenten.
320. Zowel vanuit de dienst Werk en Ondernemen, als vanuit Centrummanagement worden netwerken gevormd om de brug te leggen tussen de noden en wensen van economische spelers en de doelstellingen van het stadsbestuur. Er worden heel wat initiatieven genomen om sectoren in de kijker te zetten en om Brugge te profileren als hippe winkelstad.

Bron: RSZ en RSVZ | provincies.incijfers.be

Economische speerpunten van de stad Brugge

Toerisme is een van de belangrijkste economische speerpunt

Dat toerisme voor Brugge één van de belangrijkste economische speerpunten is, hoeft geen betoog. Voor 2022 werd de totale omzet op € 624 miljoen geraamd. De werkelijke omzet ligt allicht hoger want de genoemde cijfers hebben enkel betrekking op de bestedingen van de recreatieve bezoeker (goed voor 90% van alle bezoekers).

In 2022 voorspelde de European Travel Commission (ETC) dat het internationaal toerisme eind 2025 terug het pré-corona niveau zou halen. In Brugge heeft de realiteit de voorspelling ingehaald want in 2023 verwelkomde de stad 8,3 miljoen bezoekers en evenaarde zo het recordjaar van 2018. Bijna 6,1 miljoen mensen kwamen een dagje naar Brugge. Dat is ruim 17% meer dan in 2022. Ook het aantal verblijftoeristen zit in de lift. Zij waren alles samen goed voor zo'n 1,8 miljoen overnachtingen.

Op basis van de voorspellingen van de Wereldtoerismeorganisatie (UNWTO) en rekening houdend met het huidige groeitempo is het denkbaar dat Brugge in 2030 tussen de 10 à 11 miljoen toeristen onze stad bezoeken.

Twee derden van de inwoners is het toerisme in de stad nog steeds genegen maar het draagvlak voor verdere groei is laag, zo blijkt uit het bewonersonderzoek 2023.

Drie kwart van de inwoners vindt het simpelweg te druk in het stadscentrum en voelt zich in zijn of haar comfort en mobiliteit beperkt. Het druktebeeld in de stad behoeft enige nuance want in tegenstelling tot andere toeristische steden is ze niet permanent en geconcentreerd op bepaalde plekken. Daar staat tegenover dat het klassieke toeristische seizoen zoals we dat vroeger kenden niet meer bestaat. In geen enkele maand ontvangt Brugge nog minder dan een half miljoen bezoekers.

Een groot deel van deze bezoekers komt enkel voor de gekende historische monumenten en zichten in de binnenstad en verblijft hier kort. We treffen ze vaak op dezelfde plekken en tijdstippen. Dagjesmensen zijn in Brugge goed voor 70% van alle bezoeken (en 22% hiervan zijn excursionisten met een andere vakantieverblijfplaats in België). Tussen 12u en 17u worden het meeste bezoekers geteld. Het toeristisch aanbod is sterk op deze groep georiënteerd. De impact van dit segment op de (be)leefbaarheid van de stad is groot.

Niet alle bezoekers aan Brugge zijn echter toeristen. We tellen ook een groot aantal dagrecreanten, ruim 1,1 miljoen (cijfers 2023). Dit zijn de inwoners uit de 17 omliggende gemeenten die hier komen winkelen, ontspannen, van cultuur genieten, e.d.

321. Er is een grote spanning tussen de kortetermijnbelangen van sommige stakeholders en de langetermijnvisie van de Stad. De verdere verschraling van het eenzijdig op dagtoerisme gericht winkelaanbod bedreigt de aantrekkelijkheid van de stad, voor zowel bezoekers als inwoners. Onze stakeholders rond deze thema's sensibiliseren en ondersteunen, zien we als een belangrijke opdracht.

322. Ook de bezoekerseconomie anticipeert op de wijzigende vraag naar meer duurzame, lokale producten en diensten. In het zakelijk segment is duurzaamheid niet langer een nice-to-have maar een vereiste.
323. Investerings rond duurzaamheid vanuit de toeristische sector zijn in Brugge nog te beperkt en gaan te traag (slechts 11 bedrijven hebben het green key label). Verduurzamen van het aanbod is een vlag die vele ladingen dekt en in een werelderfgoed context niet steeds vanzelfsprekend is. Vanuit de te behalen klimaatdoelstellingen maar ook in toepassing van de regeneratieve onderbouw van de toerismevisie, is het belangrijk hier nog sterker op in te zetten.
324. Generatief toerisme verwijst naar een benadering van reizen die niet alleen gericht is op het bezoeken van een bestemming, maar ook op het actief bijdragen aan en versterken van de lokale gemeenschap en cultuur. Het gaat verder dan alleen consumeren; het gaat om het creëren van een positieve impact op de bestemming die je bezoekt. Dit draagt bij aan het behoud van de lokale cultuur en erfgoed. Bezoekers worden geen passieve toeschouwers, maar actieve deelnemers in het behoud van historische sites, tradities en ambachten. Daarnaast moedigt generatief toerisme interactie aan tussen bezoekers en de lokale bevolking. Dit leidt tot een waardevolle uitwisseling van ideeën, ervaringen en kennis. Het helpt om wederzijds begrip te vergroten en versterkt de band tussen bezoekers en de gemeenschap. Als stadsbestuur willen we “regeneratieve” bezoekers, die de tijd nemen om de stad te ontdekken met respect voor de ziel van de plek, aantrekken naar onze stad.
325. Nu al hanteert Visit Bruges een management gestuurde marketingaanpak. In het zakelijk segment wordt actief ingezet op het aantrekken van congressen die een link hebben met de economische, culturele of maatschappelijke speerpunten van de stad en de regio. Deze verwevenheid is belangrijk omdat de nalatenschap van deze congressen de reputatie van de stad kan versterken.
326. Het is een hele uitdaging om de gewenste doelgroepen, met het juiste verhaal en de juiste tonaliteit op het juiste ogenblik te benaderen. Daarbij kan in de storytelling nog sterker worden ingezet op ‘localhood’ en duurzaamheid. Dit zijn immers de drijvende krachten in de transitie die het toerisme ondergaat. Daarnaast moeten we als stadsbestuur ook impulsen geven en zelf initiatieven nemen om dit regeneratief toerisme te ondersteunen. Het hoeft hierbij zeker niet om nieuwe of extra initiatieven te gaan. Het gaat immers meer om een mindset bij het organiseren of ondersteunen van (toeristische) evenementen in onze stad.
327. Het huidige logiesaanbod is nog te weinig geënt op de gewenste bezoekers en doelgroepen. Er zijn weinig hotels die een voldoende grote capaciteit in hetzelfde gebouw aanbieden om middelgrote congressen te faciliteren.
328. Investerings zijn nodig om de logiesinfrastructuur aan te passen aan de groeiende verwevenheid tussen werk en vakantie (vb. co-working spaces) en de duurzaamheidsvereisten. Er zijn onvoldoende vernieuwende belevingsconcepten waar vraag naar is. We moeten de logiesector als stadsbestuur dan ook inspireren om nieuwe logiesconcepten in Brugge te introduceren, zodat we onze concurrentiepositie t.o.v. andere steden nog kunnen versterken.
329. Net zoals Amsterdam zou Brugge op het vlak van “bezoekersdrukte” een richtinggevende ondergrens en een bovengrens kunnen bepalen en daar acties aan

verbinden. Maar ook op basis van de huidige bezoekersaantallen is het belangrijk om bijkomende maatregelen te overwegen om onze gastvrijheid beter te managen. Zo kan een slimme eventplanning de bezoekers meer spreiden over de stad, kunnen we toeristenbelastingen meer als sturend instrument inzetten en kunnen creatieve oplossingen (langere openingstijden, skip the line, dynamische prijssetting, verplichte reservatie, technieken om alternatieve routes voor te stellen ...) bijdragen tot het spreiden van de drukte.

330. De herinrichting en het opnieuw bepalen van de voorwaarden voor gebruik van de drop off zone en parking voor autocars is een bijkomende kritische succesfactor voor druktebeheersing.
331. We zetten volop in op de groei van het toerisme. We gaan voor veel toerisme maar geen overvol toerisme. Een boeiende maar noodzakelijke uitdaging om een blijvende groei te realiseren. Met VOORBRUGGE willen we dat Brugge een toeristische stad blijft en ook kwalitatief groeit. Zonder toeristen zouden veel mensen geen werk hebben of honger hebben in de stad.

Arbeidskrapte is een belangrijke uitdaging

De belangrijkste economische activiteiten in onze stad situeren zich in de diensten- en zorgsector. Deze sectoren zijn net zeer arbeidsintensief en hierdoor worden we sterk geconfronteerd met een arbeidskrapte.

De spanningsratio in Brugge lag in februari op 1,5. In februari 2021 lag deze ratio nog op 2,83 maar daarna daalde te spanningsratio tot 1,01 in oktober 2022. In de zorg ligt deze spanningsratio nóg lager. Voor verpleegkundigen lag deze ratio in februari 2024 op 0,32 (cijfers arrondissement Brugge).

Brugge heeft heel wat potentieel op het vlak van zorginnovatie. Er zijn immers een resem aan zorgpartners actief in onze stad en regio (en dus ook heel wat gebruikers van zorg). Daarnaast hebben we met de hogescholen VIVES en HOWEST en een afdeling van de KU Leuven een aantal kennispartners die zich ook toeleggen op zorg en technologie. Dankzij de kruisbestuiving tussen kenniscentra, de vele zorginstellingen en de technologische industrie in onze regio, kunnen we een koploper zijn op het vlak van zorginnovatie.

332. Problemen die in de zorgsector worden gesignaleerd, kunnen opgepikt worden door hogescholen en technologiebedrijven. Samen met de doelgroep kunnen oplossingen uitgedacht en onmiddellijk uitgeprobeerd worden.
333. We moeten onze stad profileren op dit snijpunt van zorg en technologie. Initiatieven die hiertoe bijdragen moeten we stimuleren en ondersteunen. De campus aan het station waar de verschillende hogescholen en de KU Leuven investeerden en investeren in nieuwe infrastructuur, is de ideale locatie voor innovatielabs en andere initiatieven die de link tussen doelgroep, kenniscentra en bedrijven versterken en onze stad sterker in de markt zetten op het vlak van zorginnovatie en zorgtechnologie.
334. We zijn echter niet de enige stad die zich op zorgeconomie wil profileren. Daarom lijkt het goed om vooral in te zoomen op de meerwaarde die Brugge hierin kan bieden. Deze ligt zeker in de link tussen zorg en een zorgzame omgeving. Hoe kunnen we

technologie inzetten om zorgbehoevende inwoners langer (zelfstandig) thuis te laten wonen, hoe kunnen we “smart-city”-toepassingen en sociale innovatie inzetten om kwaliteit van leven en maatschappelijke participatie te verhogen, hoe maken we de leefomgeving meer toegankelijk (zowel fysiek als virtueel) voor mensen met een verminderde mobiliteit... Brugge is de perfecte voedingsbodem om nieuwe ideeën hierrond te ontwikkelen en uit te proberen.

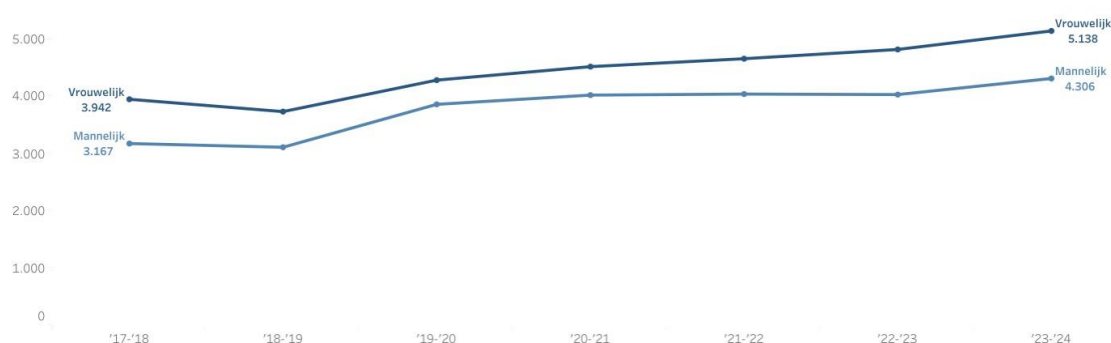
Brugge studentenstad = een groot toekomstig arbeidspotentieel – de zoektocht naar talent

In de Brugse secundaire scholen zaten in het schooljaar 2023-2024 ongeveer 17.500 leerlingen (10% van hen spreekt thuis geen Nederlands). Dit is een stijging van iets meer dan 1.000 leerlingen ten opzichte van het schooljaar 2019 -2020.

Ongeveer 10.000 leerlingen die onze stad secundair onderwijs volgen, komen van buiten Brugge. De meeste van deze leerlingen komen uit de omliggende gemeenten (Oostkamp, Beernem, Zedelgem, Jabbeke, Damme en Knokke-Heist).

Ons Stedelijk kunstonderwijs boogt op een lange en rijke traditie. De Brugse Academie, die in 1717 werd opgericht, zit boordevol geschiedenis en groeide uit tot de enige homogene kunstsecundaire school in West- Vlaanderen. Het kunstonderwijs is sterk verbonden met de identiteit van onze stad. De voorbije jaren was het kunstonderwijs (zeker het secundair kunstonderwijs) een beetje het slachtoffer van zijn eigen succes. Tussen 2017 en 2022 steeg het aantal leerlingen in het KSO van 328 naar 575, met een gebrek aan ruimte tot gevolg. De hoofdlocatie in de Katelijnestraat barstte uit zijn voegen en er moesten bijkomende lokalen in de stad gezocht worden. Het hoofdgebouw van de Stedelijke Academie heeft zijn wortels in de 16e eeuw en grondige renovaties drongen zich op. De noordvleugel werd in 2023 aangepakt. Huize Minnewater biedt ondertussen een alternatief als thuisbasis voor het kunstonderwijs.

Evolutie opgesplitst naar geslacht
Beweeg over de grafiek om meer informatie te zien

De vestigingen van hogescholen en universiteiten in Brugge telden in het academiejaar 2023-2024 al 9.444 studenten hoger onderwijs. Het grootste deel van hen (6.904) volgt een professioneel gerichte bachelor. Dit is een stijging met ongeveer 600 studenten ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Het hoger onderwijs en de studenten weten Brugge duidelijk te waarderen als studentenstad. De interactie tussen bedrijven en kennisinstellingen zorgt bovendien voor een voedingsbodem voor innovatie en

economische groei. De aangeboden studierichtingen matchen ook met de speerpuntsectoren in onze stad (top 5 studierichtingen academiejaar 2021-2022: handelswetenschappen en bedrijfskunde, industriële wetenschappen en technologie, gezondheidszorg, onderwijs, sociaal-agogisch werk).

335. Brugge, studentenstad, kan een unieke leerervaring aan haar studenten bieden door de nauwe samenwerking tussen onderwijsinstellingen en lokale bedrijven en organisaties. Dit biedt studenten de mogelijkheid om hands-on ervaring op te doen en te netwerken in hun vakgebied. Er werden hier al wat initiatieven rond genomen, maar zeker op het vlak van de speerpuntsectoren kunnen en moeten we deze samenwerking nog intensifiëren. Zo kunnen we enerzijds een (gedeeltelijk) antwoord bieden op de arbeidskrachte in deze sectoren en anderzijds een braindrain (of “workdrain”) voorkomen en dus zorgen dat jongeren in onze stad blijven wonen.
336. Cultuur zit in het DNA van onze stad en we moeten het kunstonderwijs dan ook koesteren. Het domein ‘muziek’ aanbieden in het kunstsecundair onderwijs blijft een ambitie. Momenteel trekken onze Brugse muzikalenten naar Gent of Leuven, waar dit wel aangeboden wordt.
337. Als we het kunstonderwijs in Brugge verder willen uitbouwen, dan moet er een duurzame huisvestingsoplossing gezocht worden, waarbij versnippering van de lokalen zoveel mogelijk vermeden wordt. Een grondige oefening over de invulling van het huidige patrimonium van de Stad kan hierbij nieuwe mogelijkheden aan het licht brengen.
338. Tenslotte moeten we onze positie als onderwijsstad borgen. Welke rol het stedelijk onderwijs hier in speelt, moet deel uitmaken van een grondige impactanalyse. In afwachting van deze analyse en de keuzes die op basis hiervan gemaakt worden, kunnen we, door een nauwere samenwerking tussen de dienst flankerend onderwijsbeleid en dienst onderwijs, de stedelijke scholen alvast nog beter inzetten om het onderwijsbeleid van de Stad mee vorm te geven.

Circulaire economie

In 2021 lanceerden Vlaanderen Circulair en het Steunpunt Circulaire Economie de Monitor Circulaire Economie. Hierin worden een aantal indicaties meegegeven die aangeven of we in Vlaanderen op goede weg zijn.

Uit deze monitor blijkt dat de Vlaamse economie jaarlijks rechtstreeks 341 miljoen ton aan materialen verbruikt. Deze Direct Material Input omvat alles wat ‘door de handen’ van Vlaamse bedrijven gaat en stijgt doorheen de jaren. 85% (292 miljoen ton) van die 341 miljoen ton materialen wordt ingevoerd. Ongeveer een derde van de DMI bestaat uit fossiele grondstoffen voor energieproductie of verdere industriële verwerking. Dus op dit vlak is er nog wel wat werk aan de winkel.

Gelukkig is er ook goed nieuws, want de recyclagegraad (excl. bouw- en sloopafval) bedroeg in 2022 65,6%. Bij bedrijfsafval krijgt 67% een tweede leven. Dat wordt 78% als we de recyclage en hergebruik van bouw- en sloopafval bijtellen. Deze cijfers zijn gestegen in de voorbije tien jaar. Ook de productie van secundaire grondstoffen, met in 2020 een hoeveelheid van 25,8 miljoen ton, laat dergelijke stijging zien.

De circulaire economie is duidelijk begonnen aan een opmars vanuit de wetenschap dat onze grondstoffen niet oneindig zijn en hergebruik de enige manier is om onze planeet niet uit te putten en volledig te vervuilen.

Met VOORBRUGGE willen we de kaart trekken van het duurzaam ondernemen en de transitie naar een circulaire economie. Zo beslisten Stad Brugge, en een aantal kernpartners om hun krachten en expertise te bundelen en gezamenlijk de Circular Hub Brugge te lanceren, hét (netwerk)platform en experimenteelabo voor de circulaire ondernemer in de Brugse regio. Circular Hub Brugge zet in op meerdere sporen. Naast sensibiliseren en het activeren van kennis- en ervaringsuitwisseling, neemt de Hub ook de rol op van match- maker en katalysator voor sociaal-circulaire samenwerkingen. In experimenteelabo's, met focus op ICT en Gastronomie & Food, zal optimaal gestreefd worden naar gesloten kringlopen, waarbij afval grondstof wordt voor nieuwe producten/diensten, en waarbij bovendien een sociale impact gerealiseerd zal worden.

De methodiek voor het opzetten van een circulair businessmodel, dat hieruit zal resulteren, kan als voorbeeld aangeboden worden aan het brede bedrijfsleven.

Landbouw en visserij onder druk?

Tussen 2010 en 2022 zagen we een afname van het aantal beroepsmatige landbouwbedrijven. Specifiek voor Brugge waren er in 2010 nog 111 bedrijven, wat evolueerde naar 90 in 2022 maar het landbouwareaal is weinig gedaald door schaalvergroting van bedrijven. Brugge telt slechts 3 biologische landbouwbedrijven.

53% van de oppervlakte voor landbouwgebruik is grasland, 43,5% wordt gebruikt voor akkerbouw. Ook in ons land kwamen landbouwers de voorbije weken op straat om te protesteren.

De redenen voor het protest zijn divers, maar er zijn enkele gemeenschappelijke thema's: het Europees financieringsbeleid, de (Europese) milieuregels en de gestegen kosten. Landbouwers maken zich duidelijk zorgen over hun toekomst en de uitdagingen waarmee ze geconfronteerd worden.

In het Visserijrapport 2024 lezen we van dat de totale aanvoer van vis (voor gans België) in 2022 gestegen met 1,5% ten opzichte van 2021 tot 16.932 ton. Van deze aanvoer gaat 79% naar de binnenlandse havens. Zeebrugge is nummer één met een marktaandeel van 51% en een aanvoer van 6.789 ton.

De Belgische visserijsector werd de afgelopen jaren al geconfronteerd met verschillende crisissen, zoals de Brexit en de coronapandemie. De storm is echter nog niet gaan liggen. Als gevolg van de Brexit zal vanaf 2026 elk jaar opnieuw met het Verenigd Koninkrijk onderhandeld moeten worden over de vangstquota. De vaak tegengestelde belangen aan de onderhandelingstafel zullen ongetwijfeld voor harde onderhandelingen zorgen.

Verder merken de Belgische vissers nu al de gevolgen van de klimaatverandering. Daarnaast is er ook de snelle expansie van de blauwe economie (energieproductie, windmolenparken) en de versterkte vernieuwing van de Mariene Ruimtelijke Planning.

Hierdoor komt er voor de visserij steeds minder ruimte beschikbaar waar het economisch en ecologisch gunstig is om te vissen.

De visserij en landbouw zijn dan wel geen speerpunten, maar zijn zowel vanuit economisch als ecologisch standpunt (korte keten) belangrijk voor onze stad.

339. Het CSA-model²⁴ voor landbouw en andere vormen van duurzame/ korte keten voedselproductie zullen omwille van het streven naar een duurzame samenleving aan belang winnen. We moeten deze als Stad mee ondersteunen en plekken zoeken waar deze duurzame landbouw mogelijk is.
340. De Brugse voedselstrategie “Brugge Smaakt” wordt geactualiseerd. Daarbij zal ook een (aanzet tot) landbouwvisie voor de Brugse regio uitgewerkt worden en de rol hiervan in de toekomstige duurzame voedselvoorziening in de regio.
341. In samenwerking met de Vlaamse speerpuntcluster ‘De Blauwe Cluster’ (waarin bedrijven, kennis- en overheidsinstellingen samen aan de slag gaan voor de ontwikkeling en bevordering van economische activiteiten op zee) zijn initiatieven opgestart waarop Brugge gezien zijn ligging kan op aanhaken (duurzame visserij, zeewierteelt...).

Onze stad profileren op de economische speerpunten en op de “handmade” cultuur

Brugge wordt gepercipieerd als een aangename woon- en leefstad en deze troef moeten we ten volle uitspelen om arbeidskrachten en bedrijven aan te trekken naar onze stad en regio.

We moeten hierbij blijven inzetten op de speerpuntsectoren: de haven van Zeebrugge, de zorgsector (dienstensector), vrije beroepers, maakindustrie (product engineering en mechatronica), hospitality (food, gastronomie, toerisme) en tot slot de creatieve en de IT-industrie. Elk van deze speerpunten moet een plek (of meerdere plekken) krijgen in onze stad. Bij ontwikkeling van deze plekken moeten we de duurzame toekomst en de leefbaarheid van onze stad steeds als toetssteen gebruiken.

We zetten in op broedplaatsen voor ondernemerschap en innovatie. Door start-ups, creatieve bedrijven en individuele ondernemers te ondersteunen, wordt het lokale zakelijke ecosysteem versterkt.

Brugge was in het verleden al gekend als een stad met gerenommeerde ambachtslieden. Maar ook nu nog tref je in Brugge gepassioneerde en gedreven makers, die elke dag opnieuw bewijzen dat “ambachtelijk maken” een toekomst heeft en dat Brugs vakmanschap van alle tijden is.

Handmade in Brugge erkent makers die met de hand én lokaal produceren, met het Handmade in Brugge-label. Deze “makers” kunnen het unieke shoppingkarakter van onze stad zeker nog versterken en dragen bij tot het duurzaamheidsverhaal in Brugge (lokaal productie en consumptie, duurzame productie en producten, ...).

Het label “Handmade in Brugge” kunnen we echter nog meer uitspelen als motor voor de

economische ontwikkeling van onze stad. “Handmade in Brugge” kan Brugge op de kaart zetten als een stad waar (hoogtechnologisch) ambachtelijk vakmanschap een toekomst heeft. Dit kan gelinkt worden aan de ambities in het kader van onze economische speerpunten. Het label inspireert en stimuleert innovatie door Brugse makers aan te zetten tot co-creatie. Het verbindt traditionele ambachten met nieuwe technologieën, waardoor er ruimte ontstaat voor creativiteit en nieuwe producten.

“Handmade in Brugge” speelt ook in op maatschappelijke uitdagingen, zoals duurzaamheid en circulaire economie. Door ambachten te verbinden met deze thema’s, ontstaan er kansen voor duurzame productie en consumptie.

In samenwerking met initiatieven zoals TURBO, versterkt Handmade in Brugge het (jong)ondernemerschap in de stad. Het biedt makers, jonge creatieve ondernemers en start-ups de nodige ondersteuning en kansen..

Kortom, Handmade in Brugge en Brugge INC. dragen bij aan een creatief, innovatief en gunstig klimaat voor ondernemers in de stad, wat op zijn beurt de economische ontwikkeling stimuleert. We staan hier nog maar aan het begin van de transitie.

Met Mercedes zal de stad blijven groeien en bloeien !

Met MERCEDES
blijft Brugge verder bloeien

1

VOOR
BRUGGE

**VOOR
BRUGGE**

Volg ons op

Stadspartij VOORBRUGGE

Jij boeit !

Laat je mening horen of deel je suggesties door te mailen naar info@voorbrugge.be